

Sylwester Fiećko SAC, *Parafia – podstawowym miejscem urzeczywistnienia nowej ewangelizacji w świetle posoborowego nauczania Kościoła*, Warszawa 2020, ss. 222.

(streszczenie)

Wsłuchiwianie się w konkretne historie życiowe ludzi oraz sytuacje w różnych krajach nadaje różne znaczenia misji i ewangelizacji. W wielu miejscach chodzi o zapewnienie ludziom godnego życia dzięki dostępowi do egzystencjalnych jego źródeł rozwoju. Głównym zadaniem Jezusa Chrystusa dla swoich uczniów było i jest głoszenie Ewangelii. On posyła, aby z radością realizować tę misję, bez lęku, na wiele sposobów. Z jednej strony jest to służba, aby ludzie znajdowali drogi do swego zbawienia, a z drugiej to niejako zaszczyt działania w roli współpracownika Boga. Warunkiem wstępny jest żywa relacja z Jezusem Chrystusem oraz miłość do ludzi. Odzwierciedla ona przede wszystkim zaangażowanie ludzi w Kościele i na rzecz Kościoła.

Przekazywanie Ewangelii jest zadaniem Kościoła, a nawet jego najgłębszą tożsamością (EN 14). Kościół jest po to, aby prowadzić do Jezusa Chrystusa, by głosić Jego Dobrą Nowinę, by ewangelizować. Istotą Kościoła jest przekazywanie wiary, którą sam otrzymał i z której żyje. Ona sama jest narzędziem i znakiem, ale nie celem samym w sobie. W niej zaczyna się częściowo i fragmentarycznie Królestwo Boże, w którym Ewangelia jest przeżywana i realizowana. Nie ulega wątpliwości, że dzisiejsze czasy sprzyjają głoszeniu Ewangelii nie mniej niż czasy minione.

Dla chrześcijan za wszystkimi zjawiskami społecznymi i zmianami zawsze kryje się pytanie: co Bóg chce przez to powiedzieć? W jaki sposób (niektóre) zmiany społeczne należy rozumieć jako »znaki czasu« (GS 4)? Ponieważ przez nie jesteśmy wezwani do uczenia się od świata (por. GS 44). Od nas zatem zależy właściwe dostrzeżenie tych zjawisk, zinterpretowanie ich i działanie w duchu Ewangelii, „aby prawdę objawioną można było głębiej pojąć, lepiej zrozumieć i odpowiednio głosić” (GS 44).

Głównym problemem i celem prezentowanej rozprawy jest ukazanie roli parafii w dziele nowej ewangelizacji. W świetle nauczania soborowego jest ona nie tylko najmniejszą komórką Kościoła zbudowanego hierarchicznie, ale także Ludem Bożym powołanym przez Boga (por. LG 26, 28). Dokumenty soborowe stwierdzają, że pszczygólne parafie mogą być określane pojęciem „Kościół Boży” (por. LG 28).

Aby sprostać temu celowi naukowemu, najpierw została przedstawiona analiza współczesnego świata i odsłonięta tym samym jego „dyktatura relatywizmu”, prowadząca do dechristianizacji oraz wzywająca do podjęcia skutecznych środków, by odnowić „oblicze ziemi”. Papieże: Jan Paweł II, Benedykt XVI i Franciszek oraz wielu teologów wskazują, że najważniejszym środkiem odnowy współczesnego świata jest dzieło nowej ewangelizacji.

W dysertacji najpierw została podjęta próba dotarcia do najgłębszych treści, które kryje nowa ewangelizacja – na czym polega jej istota i jakie są jej kierunki prowadzące do odnowy współczesnego świata. Dopiero w tym kontekście wskazano parafię jako podstawowe miejsce urzeczywistnienia nowej ewangelizacji oraz ukazano parafię jako „wspólnotę wspólnot” – czyli środowisko ewangelizacji ludzi świeckich oraz ruchów i wspólnot religijnych w całym dziele ewangelizacyjnym Kościoła. Autor, analizując wypowiedzi papieży, liczne artykuły naukowe, pozycje książkowe na powyżej wymienione zagadnienia związane z nową ewangelizacją, doszedł do przekonania, że z braku dotychczas całościowego opracowania odnośnie do roli parafii w tak ważnym dziele ewangelizacji, wydało się rzeczą niezmiernie pożądaną podjęcie rozprawy na wskazany temat.

Dwa pierwsze rozdziały rozprawy zostały poświęcone omówieniu dechristianizacji współczesnego świata i konieczności jego odnowy oraz wskazaniu na istotę i kierunki nowej ewangelizacji. Podstawową wspólnotą, gdzie dokonuje się dzieło nowej ewangelizacji jest parafia. Dlatego tej problematyce zostały poświęcone dwa dalsze rozdziały niniejszej pracy. Rozdział III traktuje o parafii jako podstawowym miejscu urzeczywistnienia nowej ewangelizacji. Stąd treść tej części prezentuje parafię w życiu Kościoła, wspólnotowy charakter parafii, parafię w nauczaniu Jana Pawła II oraz kierunki jej odnowy. Ostatni – czwarty – rozdział został poświęcony tematowi parafii jako wspólnoty ludzi świeckich w dziele nowej ewangelizacji. Dość obszerny rozdział traktuje: o teologicznych podstawach ewangelizacji świeckich; o naturze i dziedzinach ewangelizacji świeckich, parafii jako „wspólnocie świeckich” wobec nowej ewangelizacji; o kryteriach i cechach „kościelności” ruchów i wspólnot kościelnych; oraz o ruchach i wspólnotach religijnych, które stanowią podmot nowej ewangelizacji.

Zakończenie pracy zbiera i prezentuje wnioski dotyczących postawionego problemu naukowego rozprawy. Zawiera ono, między innymi, odpowiedź na takie

pytania, jak: w jaki sposób nowa ewangelizacja przyczynia się do odnowy współczesnego świata; jakie należy podjąć środki, aby współcześnie zdesakralizowany świat, który został zadany chrześcijanom, przybliżyć do Chrystusa; czym charakteryzuje się ewangelizacja wiernych świeckich oraz jak wspólnoty i ruchy religijne wpisują się w dzieło ewangelizacji parafii. Ukazane zostały także zagadnienia, które należy podjąć w przyszłości, by wzbogacić postawiony temat nowej ewangelizacji i roli parafii jako „wspólnoty wspólnot”.

Łątki, dn. 31 marca 2022r.

Ks. Sylwester Fiecko SAC
Ks. Józef SAC

Sylwester Fiećko SAC, *The parish – the primary place for implementing the new evangelization in the light of the post-conciliar teaching of the Church*, Warsaw 2020, 222 pages.

(summary)

Listening intently to the concrete life stories of people and situations in different countries gives different meanings to mission and evangelization. In many places it is about providing people with a dignified life through access to the existential sources of its development. The main task Jesus Christ gave to His disciples was and is the proclamation of the Gospel. He sends out to fulfil this mission joyfully, fearlessly and in many ways. On the one hand, it is a ministry enabling people to find the path to their salvation, and on the other hand, it is, in a way, an honour to act as a co-worker with God. The prerequisite is a living relationship with Jesus Christ and love for people. It primarily reflects people's commitment to the Church and to the Church.

Communicating the Gospel is the task of the Church and, in fact, her deepest identity (EN 14). The Church is there to lead to Jesus Christ, to proclaim His Good News, to evangelize. The essence of the Church is to transmit the faith which she herself has received and from which she lives. She herself is an instrument and a sign, but not an end in herself. It is in her that the Kingdom of God begins, in part and in fragment, in which the Gospel is lived and realized. There is no doubt that the present times are no less conducive to the proclamation of the Gospel than times past.

For Christians, behind all social phenomena and changes there is always the question: what does God want to say through these? In what way are (some) social changes to be understood as "signs of the times" (GS 4)? It is through them that we are called to learn from the world (cf. GS 44). It is therefore up to us to perceive these phenomena correctly, to interpret them and to act in the spirit of the Gospel "so that revealed truth can always be more deeply penetrated, better understood and set forth to greater advantage" (GS 44).

The main topic and purpose of this dissertation is to show the role of the parish in the work of the new evangelization. In the light of the teaching of the Council it is not only the smallest cell of the hierarchically built Church, but also the People of God

called by God (cf. LG 26, 28). The Council documents state that individual parishes can be referred to by the term “Church of God” (cf. LG 28).

In order to meet this academic goal, an analysis of the modern world is first presented, thereby exposing its “dictatorship of relativism,” which leads to de-Christianization and calls for effective measures to renew “the face of the earth.” Popes John Paul II, Benedict XVI and Francis as well as many theologians point out that the most important means of renewing the modern world is the work of the new evangelization.

The dissertation first attempts to reach the deepest content within the new evangelization – what is its essence and what are its directions leading to the renewal of the modern world. It is only in this context that the parish was indicated as the basic place for the realization of the new evangelization and it was shown as the “community of communities” – that is, the environment for the evangelization of lay people and religious movements and communities in the whole evangelization work of the Church. The author, analyzing the statements of popes, numerous academic articles and books on the above-mentioned issues related to the new evangelization, came to the conclusion that, because of the lack of comprehensive studies on the role of the parish in such an important work of evangelization, it seemed extremely desirable to undertake writing a dissertation on this topic.

The first two chapters of this dissertation are devoted to discussing the de-Christianization of the modern world and the necessity of its renewal, as well as to pointing out the essence and directions of the new evangelization. The parish is the basic community where the work of the new evangelization is carried out. For this reason the next two chapters of this work are devoted to this subject. Chapter three deals with the parish as the basic place where the new evangelization is realized. Thus the content of this part presents the parish in the life of the Church, the communal character of the parish, the parish in the teaching of John Paul II and the directions of its renewal. The last, fourth chapter is devoted to the topic of the parish as a community of lay people in the work of the new evangelization. This fairly extensive chapter deals with: the theological foundations of evangelization by the laity; the nature and areas of evangelization by the laity; the parish as a “community of the laity” in the face of the new evangelization; the criteria and characteristics of the “ecclesiality” of ecclesial

movements and communities; the religious movements and communities that constitute the subject of the new evangelization.

The final part of the thesis collects and presents the conclusions concerning the academic problem of the dissertation. It contains, among other things, answers to such questions as: how does the new evangelization contribute to the renewal of the modern world; what measures should be taken to bring the contemporary desacralized world, presenting a challenge to Christians, closer to Christ; what are the characteristics of the evangelization of the lay faithful and what is the place of religious communities and movements in the work of parish evangelization. Also presented are the issues that need to be addressed in the future to enrich the topic of the new evangelization and the role of the parish as a “community of communities.”

Ząbki, dnia 31 marca 2022r.

Ks. Sylwester Fiecko SAC
Ks. SAC